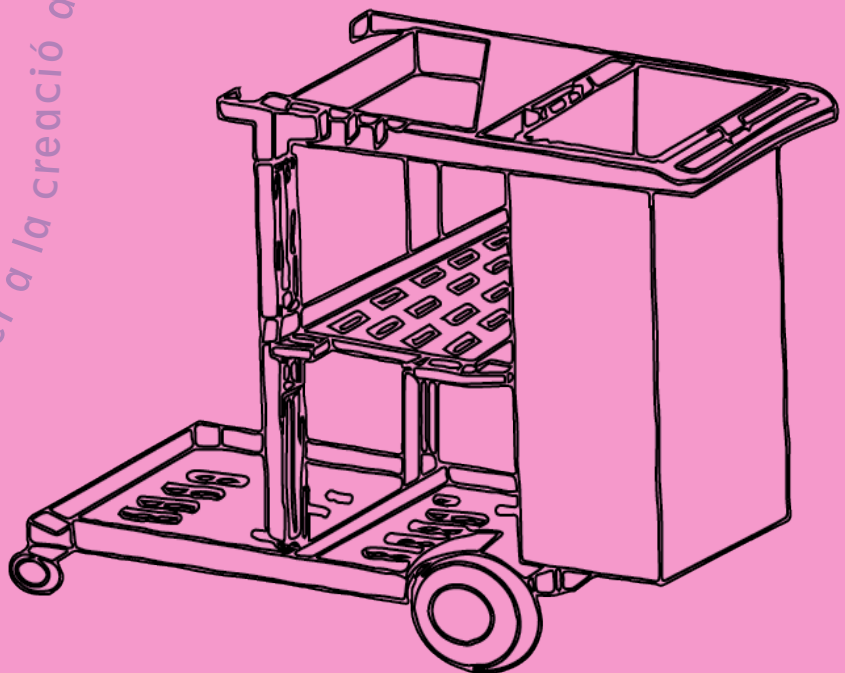


kit

arquitectures s/n

DIY

Dispositiu mòbil per a la creació d'arquitectures efímeres en el col·legi



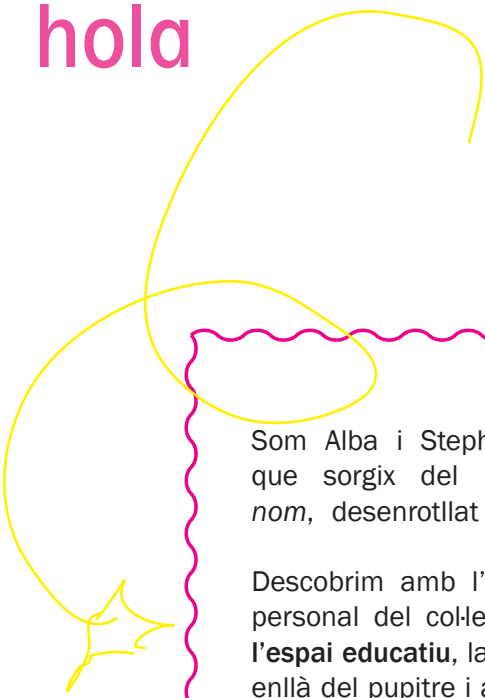
kit arquitectures s/n DIY

Dispositiu mòbil per a la creació d'arquitectures efímeres en el col·legi.

índice

Hola.....	5
El kit.....	6
El manual.....	10
1: contextualització.....	12
2: connectem amb l'espai.....	14
3: ideació.....	16
4: instal·lació.....	18
5: habitar.....	24
6: desmuntar.....	26
Activacions.....	31
Diàleg generatiu.....	32
El col·legi dels meus somnis.....	34
Cartografies sensibles.....	36
Derives i recorreguts.....	38
Les ciutats invisibles.....	40
Taula de normes.....	42
Instal·lacions de joc.....	44

hola



Som Alba i Stephanie i vos presentem este kit de ferramentes que sorgix del projecte artístic educatiu *Arquitectures sense nom*, desenrotllat durant un curs escolar al CEIP Santa Teresa.

Descobrim amb l'alumnat d'infantil i primària, juntament amb el personal del col·legi, la importància de **generar altres lectures de l'espai educatiu**, la qual cosa ajuda a la creació i l'aprenentatge més enllà del pupitre i a posar en valor el vincle amb un dels espais a on passem més temps en la nostra infància. També **l'experimentació amb diferents tècniques i materials** ens va ajudar a trobar diferents maneres de relacionar-nos amb l'art i adaptar-les a cada cicle.

Perquè el projecte tinga una continuïtat, creiem que és important deixar en el col·legi una **ferramenta mòbil, oberta a la improvisació**, que ens ajude a poder sistematitzar un procés de construcció senzill, flexible i divertit, que estiga obert a l'adaptació de cada moment i les necessitats de l'alumnat.

També vam aprendre la importància de crear des de **les cures i la collectivitat**, ja que l'arquitectura és un bé social i per a construir espais significatius és important cuidar l'estructura afectiva i pensar sobre com podem relacionar-nos durant el recorregut. Per això, el disseny del kit naix de la forma d'un carret de neteja, que va ser el nostre aliat durant tot el procés.

És a partir d'estes reflexions que portem (entre altres més que no incloem per a no avorrir-vos, però que estarem encantades de compartir quan vullgueu) el KIT DE FERRAMENTES ARQUITECTURES S/N, que està esperant que l'espremen, juguen amb ell i sobretot el revolucionen per a la creació d'arquitectures amb nom.

A habitar i gaudir.

A y S

el kit

Què és?

Este document és un manual que acompanya el **kit d'arquitectures sense nom**, un dispositiu mòbil que transporta contingut pedagògic i els materials necessaris per a la construcció d'arquitectures efímeres dins o fora d'espais educatius.

Com va sorgir? Per què va sorgir?

El kit naix del projecte **Arquitectures sense nom** com a proposta pilot a partir de l'elaboració de les pràctiques del Programa Experimental de Mediació i Educació a través de l'Art (PERMEA), desenvolupades des del departament d'educació i mediació del CCCC i la Xarxa PLANEÀ.

El projecte pilot va abarcar el disseny de la proposta i la seua posada en pràctica enfocada al 3er cicle de primària del **CEIP Santa Teresa**, el qual va durar tot octubre. Després de la proposta inicial, es va estendre a tot el centre: des d'infantil a 6é de primària, durant el 2n semestre del curs 2024, finançat com un projecte de la Xarxa PLANEÀ.

En finalitzar **Arquitectures sense nom** amb l'alumnat, ens vam adonar de la importància d'activar espais del col·legi diferents de les aules i el pati per a experimentar activitats que tinguin relació amb el treball en equip, l'experimentació artística, l'exploració espacial i el joc lliure.

El projecte buscava reflexionar sobre la rellevància d'aquells llocs que tenen significat **simbòlic o afectiu**, malgrat ser espais institucionals i reglats, però en els quals la infància passa la major part del temps. Per a això, proposem ferramentes des de la pràctica artística com la instal·lació, partint de la importància de participar de l'espai que **cohabitam**, sent conscients de la nostra relació i pertinença a estos llocs. D'esta manera, es busca generar espais per a compartir mirades, imaginaris i idees en comú a partir de la construcció col·lectiva.

El kit ofereix la possibilitat d'habitar un **lloc propi**, una necessitat present en totes les etapes vitals, però especialment en la infància, a on tots els espais són determinats pels adults i tenen les seues normes. Les infàncies busquen la manera de resignificar l'espai des de la imaginació i el record, no necessàriament construint des d'un lloc lògic, tenint en compte la nostra part més vivencial.

Treballar amb ferramentes mòbils, que faciliten la improvisació.

Generar altres lectures de l'espai educatiu.

Explorar l'arquitectura des del fer col·lectiu

Ens permet...

Visualitzar les possibilitats latents de l'espai que habitem

Treballar les cures col·lectives a través de la construcció d'un espai compartit.

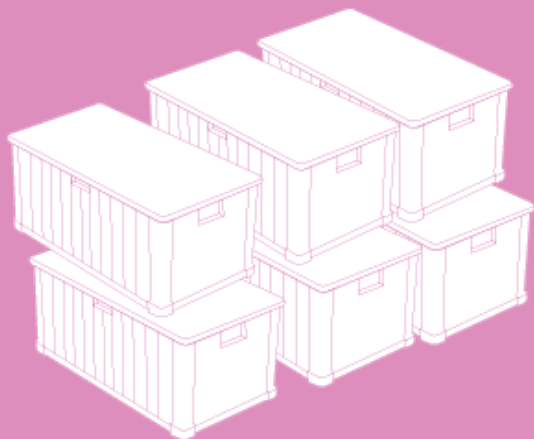


Peces i elements

El kit és un **carret** que podem transportar pel col·legi amb els elements necessaris per a construir una arquitectura instantània. Està conformat per:

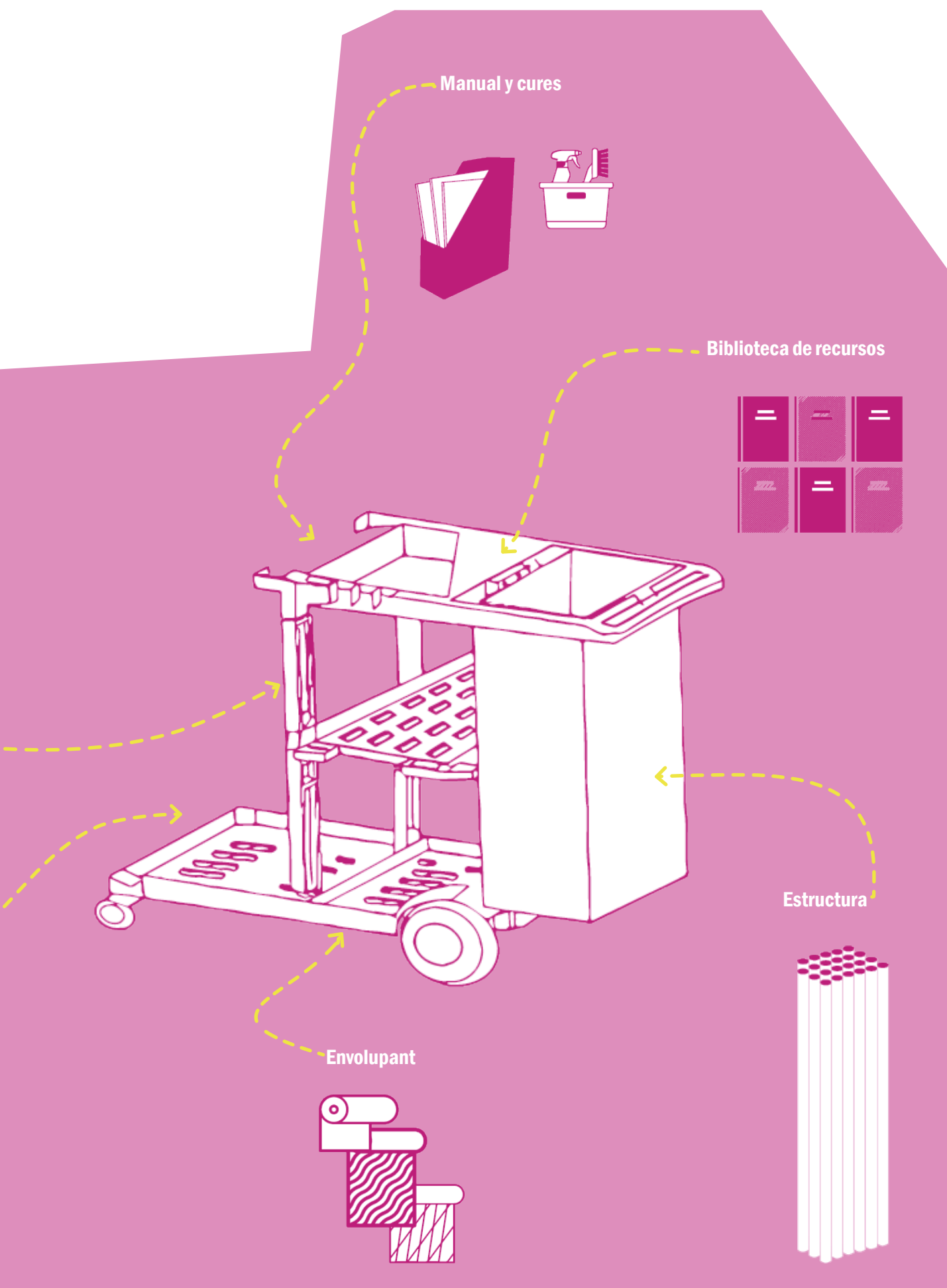
- △ **Estructura:** tubs i connexions per a armar l'esquelet.
- △ **Envolupant:** teles per a dividir i cobrir la nostra arquitectura.
- △ **Unir i amarrar:** corda, cintes i pinces per a poder sostindre els elements.
- △ **Emmagatzemar objectes i artefactes:** caixes a on poder recollectar objectes que ens ajudaran a personalitzar i donar-li essència al nostre espai.
- △ **Biblioteca de recursos:** conté materials lúdics que complementen i activen les arquitectures.
- △ **Manual:** guia DIY per a orientar-nos en el procés i muntatge d'arquitectures sense nom.
- △ **Cures:** elements per a mantindre net i agradable el nostre espai.

Emmagatzemar objectes i artefactes



Unir i amarrar:





el manual

El manual és una guia amb propostes per a accionar el **kit d'arquitectures sense nom** enfocat a que l'equip docent siga el mediador i guia entre el manual i l'alumnat, esperant que en un futur no necessiten d'este manual per a utilisar-ho.

Està dividit en dos parts: **Moments i activacions**.



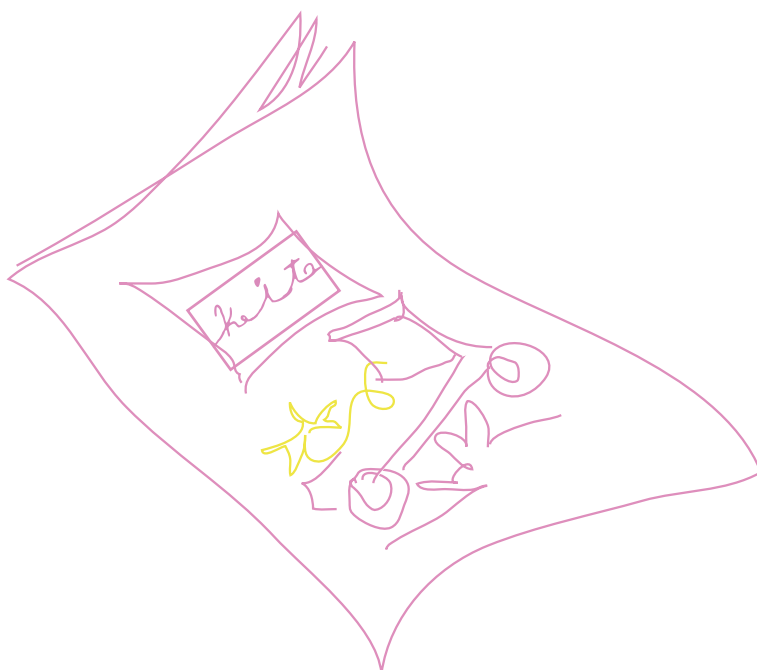
En els **moments**, proposem idees que inspiren i conviden a entendre el projecte d'Arquitectures sense nom per a fer una instal·lació efímera de manera col·lectiva.



En les **activacions**, proposem dinàmiques específiques que acompanyen els moments i que ens ajuden a treballar en col·lectiu.

Per a usar el manual pots seguir els moments pas a pas i utilitzar les dinàmiques que proposem, o utilitzar moments específics i aplicar les teues pròpies dinàmiques, o només aplicar les dinàmiques, o simplement deixar-te endur per la teua intuïció i jugar amb el kit d'arquitectures sense nom revisant les peces i elements que conté.

Per exemple, podem tindre com a objectiu fer una instal·lació i, per a això, passar pels diferents **Moments**, que ens ajuden a relacionar l'obra que volem dur a terme amb el context i amb els interessos del grup. O si tenim interès a fer una cartografia de l'espai educatiu com a exercici puntual, podem anar directament a consultar les instruccions d'esta dinàmica en l'apartat **d'Activacions**.





Contextualització

Reflexionem
entorn de
l'arquitectura.



Connectem amb l'espai

Observem el lloc.



Ideació

Què volem construir?

Moments



Desmuntatge

Donem un moment
per a la reflexió i
definim necessitats
de desmuntatge.



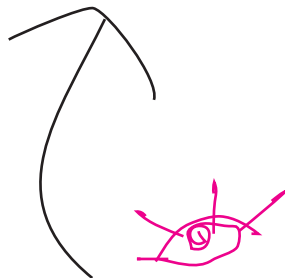
Habitar

Interactuem amb la
nostra construcció.



Instal·lació

Muntem la nostra
arquitectura.



Activacions



Ací trobarem diferents dinàmiques i idees. Per a activitats puntuals
recomanem dirigir-se directament a este apartat.

diàleg generatiu

les ciutats invisibles

cartografies

el col·legi dels meus somnis

taula de normes

derives i recorreguts

instal·lacions de joc



Quan aparega este signe al llarg del manual, ens fa al·lusió a la Biblioteca de Recursos que es troba en el carret.



contextualització

ens fem preguntes... busquem una descripció col·lectiva... ens qüestionem el que sabem...

Les architectures...

Quant duren?

Qui les fa?

Quina grandària tenen?

De què estan fetes?



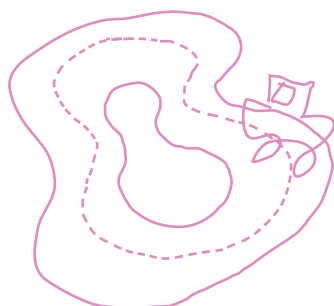
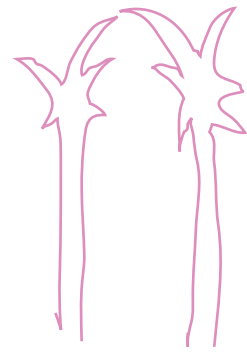
Durant la primera trobada podem qüestionar-nos quines nocions tenim d'arquitectura i si hi ha diferents possibilitats.

Per exemple, és igualment arquitectura les torres de Serrans i el rastre del Cabanyal? Només fan arquitectura els arquitectes? L'arquitectura la fan els materials o els actes que ocorren en esta? Quines architectures tenen nom?

En el projecte decidim suscitar este diàleg a través de diverses imatges que puguem representar diferents visions d'un mateix concepte i pensar en les Arquitectures sense nom i quines són les seues qualitats.

Vegeu Diàleg generatiu en Activacions (p. 32)







connectem amb l'espai

Quan pensem en diferents arquitectures, ara ens preguntem quines són les Arquitectures sense nom i com les podem trobar?

algunes idees...

Llocs que ens recorden moments.

Si és un lloc que ja coneixíem, descrivim o dibuixem el nostre record en eixe espai. Per a idear la nostra arquitectura, podem fixar-nos en quins records es repetixen, o quines sensacions ens transmeten eixos records.

Espais compartits.

Si és un lloc que no coneixíem, podem preguntar a les persones que passen per allí i recopilar dades del lloc i què el fa important o el faria més agradable.

Espais que ens transmeten alguna cosa.

Podem fer una dinàmica en la qual busquem elements del lloc i expliquem per què ens connecten amb l'espai.

Llocs per a apropiari-nos.

Si és un lloc en desús, però que ens transmet una bona sensació, o bé volem resignificar el seu ús, podem pensar en com seria este espai si el somiàrem, què ens agradaria fer en este i com ens podem sentir més a gust ací.

Llocs per a refugiar-nos.

Podem fer una caminada per a identificar espais idonis per a crear refugis com a espais per a descansar, trobar-me amb els meus amics, crear un ambient amb els meus gustos dins del col·le.

Vegeu Derives (p. 38) i El col·legi dels meus somnis (p. 34) en Activacions





Un altre moment important és el fet de compartir entre tots la nostra connexió amb l'espai, per això recomanem fer plans col·lectius o mapes que mostren, a la nostra manera, estos espais i, possiblement, ens sorprenguem amb altres de nous.

Vegeu Cartografies (p. 36) i Instal·lacions de joc (p. 44) en Activacions

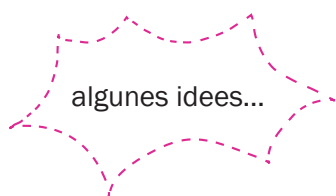




ideación

Què farem

Ja coneixent l'espai i la nostra relació amb este, podem preguntar-nos: **Quina arquitectura volem fer?**



estructures expositives



un refugi



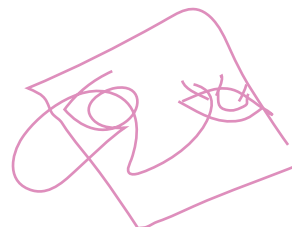
un amagatall per a contar secrets



un espai de descans



una aula itinerant



una estructura que ens servisca per a jugar o intervindre-la

Vegeu Derives (p. 38) i Instal·lacions de joc (p. 44) en Activacions

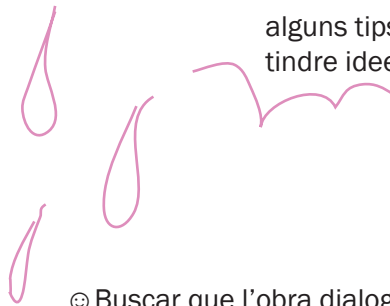
Pots consultar **Instal·lacions artístiques** contemporànies en la biblioteca de recursos.



Definim col·lectivament el disseny



alguns tips que ens poden ajudar a tindre idees:



☺ Buscar que l'obra dialogue amb l'entorn. Observa el lloc a on estàs amb curiositat. Quines formes i colors es troben en l'entorn? Quins éssers i sons habiten el lloc?

☺ Fes una pluja d'idees amb les teues companyes. Apunteu una llista d'idees de construccions, sense pensar massa, pràcticament tot el que vos vinga a la ment: colors, materials, sensacions, formes, etc., i després comenteu què vos ha resultat interessant.



☺ Pensa en una activitat que t'agrada fer. Com podries crear un espai per a dur-la a terme?

Durant el projecte, mentres ens contàvem records, es va comentar que el lavabo del costat del gimnàs és sovint el lloc per a resoldre conflictes i disculpar-se. En este cas, identifiquem que fa falta un lloc per a parlar d'emocions i dissenyar la nostra obra tenint en compte la seua missió.



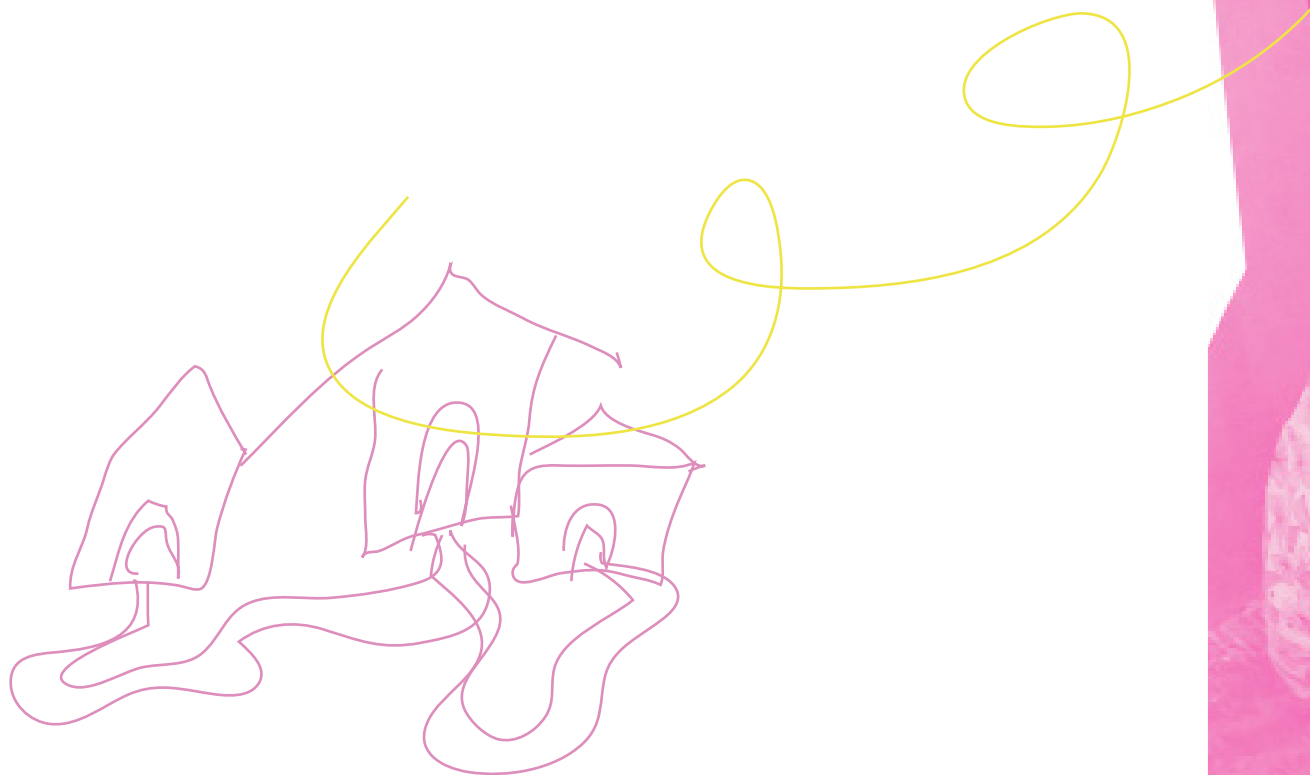
Fer esquemes, dibuixos o maquetes ens ajuda a imaginar com podria quedar l'obra en l'espai o tindre més referències dels colors, els materials o altres elements per a emprar.

Vegeu Les ciutats invisibles en Activacions (p. 40).





instal·lació



“Tot racó d’una casa, tot racó d’una habitació, tot espai reduït a on ens agrada arropir-nos, acatxar-nos sobre nosaltres mateixos, és per a la imaginació una soledat, és a dir, el germen d’una habitació, el germen d’una casa”.

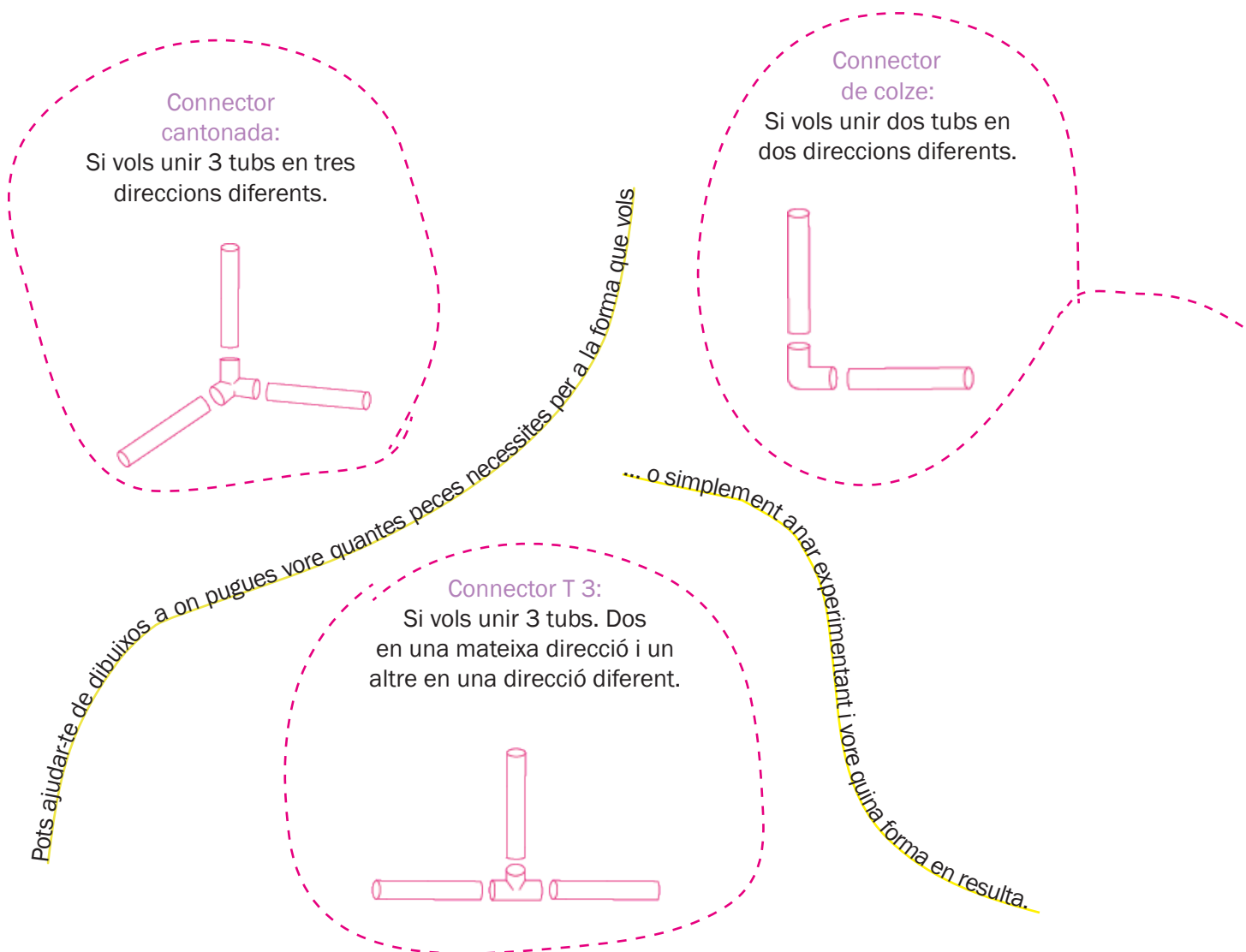
G. Bachelard



Estructura

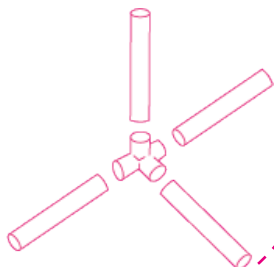
Mans a l'obra! Ha arribat el moment de començar a construir. Pots començar amb l'estructura i després els elements envolupants i al final podrem decorar i personalitzar la nostra peça amb els elements que anem recollectant, com ara cartó, altres teles o plàstics, intentant que siguin elements de reciclatge i que tinguem a mà.

El primer que armarem serà l'estructura, que és l'esquelet de la nostra arquitectura i que sostindrà tots els elements que la vestiran.

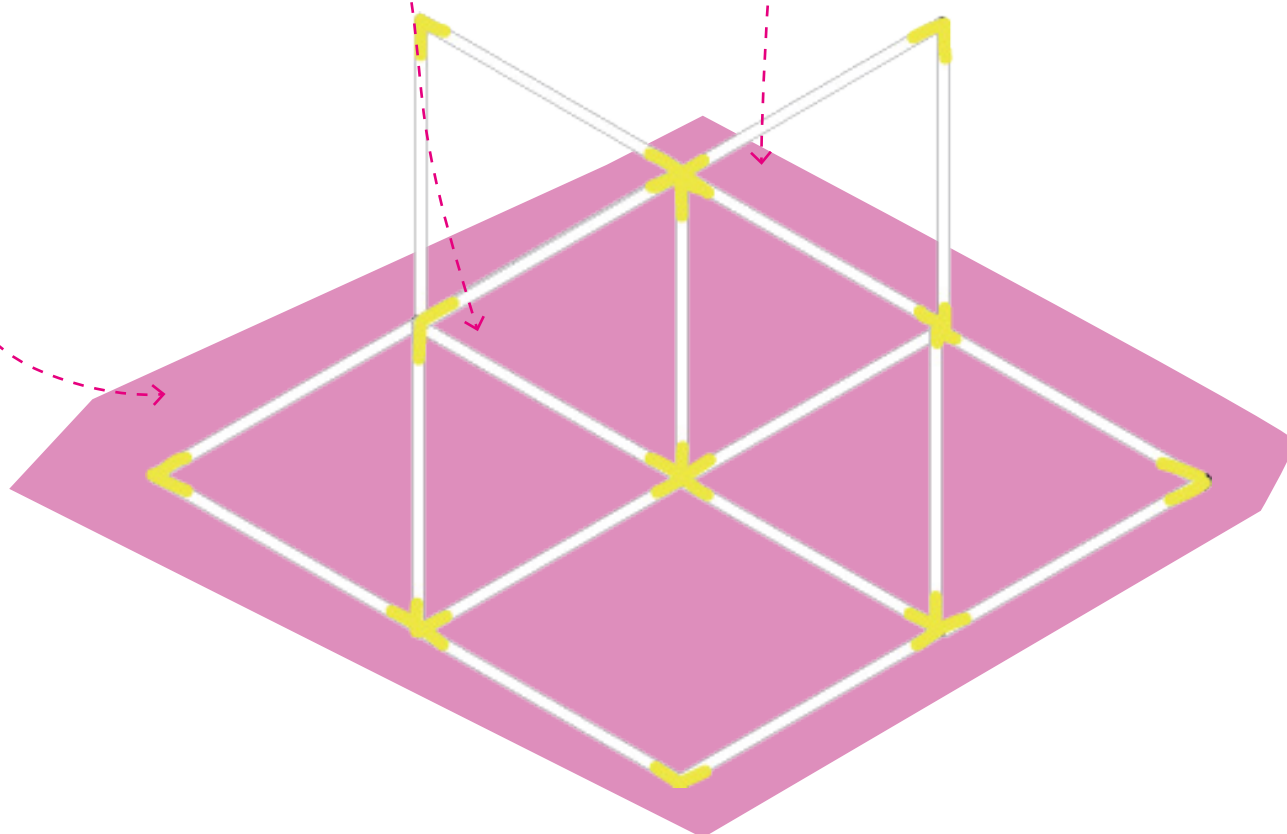
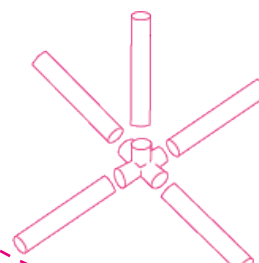


Per a armar l'estructura tenim tubs PVC i els seus connectors. L'única cosa que has de fer és unir els tubs als connectors segons la forma que vullgues aconseguir i el nombre de tubs que vullgues unir. Has de verificar que el tub estiga tan subjecte com siga possible als connectors perquè quede rígida i no se n'isca.

Connector T 4:
Si vols unir quatre tubs
en tres direccions diferents.



Connector T 5:
Si vols unir 5 tubs en
tres direccions diferents.



És important verificar que l'estructura quedi tan estable com siga possible perquè no bolque o es desfaça quan la usem. Quan pugues llevar i posar els tubs, si veus que no està prou estable, pots provar amb una nova figura.

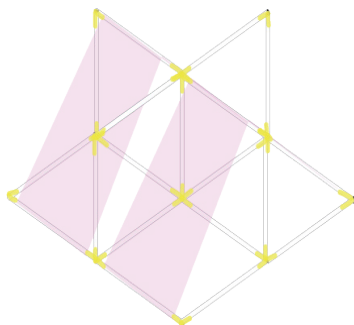
Pots consultar propostes guia en la **làmina del kit** que trobaràs a la Biblioteca de recursos.



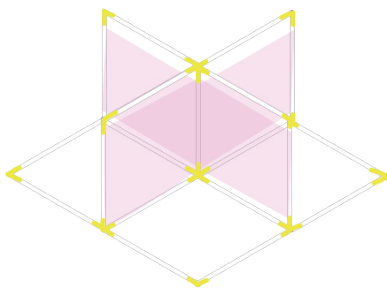
Elements envolupants

Una vegada estiga l'estructura muntada, el següent pas serà afegir el que **dividirà, embolicarà o cobrirà** la nostra arquitectura. Si l'estructura és l'esquelet, esta seria la pell, el pèl, la roba... Pots partir de les teles que s'inclouen en el kit i/o d'elements que hagen creat o aconseguit que li donen personalitat única a eixa Arquitectura sense nom.

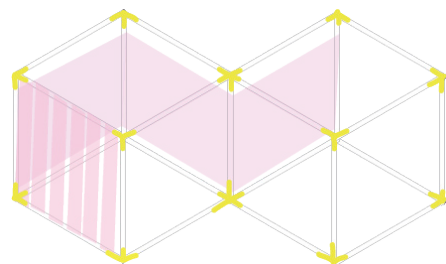
Depenent del que vullgues aconseguir, pots utilitzar els materials que més t'ajuden a aconseguir eixa sensació. Com que és una instal·lació efímera, convidem a treballar amb materials que tingues a mà com ara cartó, plàstic o altres teles que vinguen del reciclatge o reutilització.



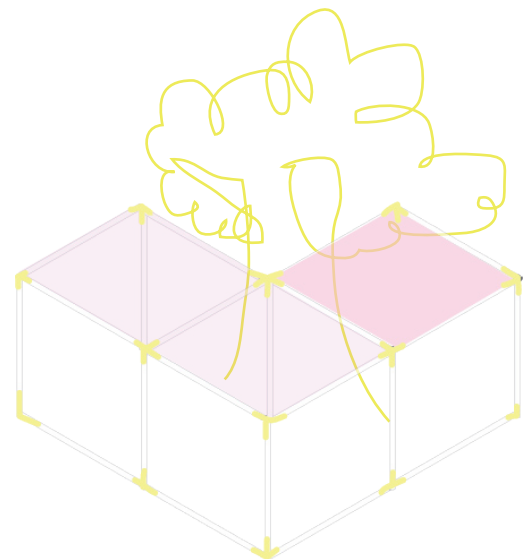
... crear un envolupant translúcid o que ens protegisca de la llum o el sol.



... muntar unes mampares d'exposició per a presentar idees o creacions col·lectives

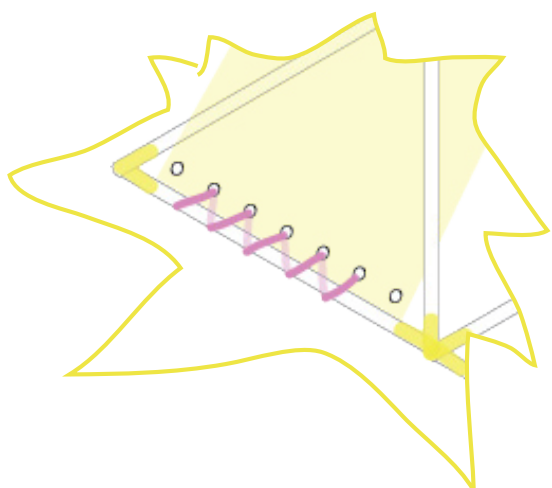


... utilitzar diferents parets, per a construir una arquitectura col·lectiva



... utilitzar elements de l'entorn per a fer créixer la nostra arquitectura o que forme part d'esta com un arbre, una paret bonica, un pal de llum o una coberta que ens faça de refugi.

Pots crear un mural col·lectiu a partir d'elements de reciclatge



Per a unir les teles o els materials a l'estructura es pot utilitzar corda i ficar-la entre els traus per a connectar els tèxtils i els tubs; o pinces o cinta si és un altre tipus de material que no pesa molt i que només és decoratiu.



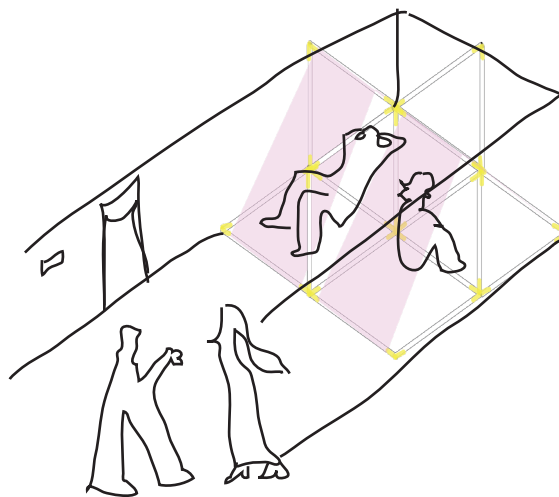
habitar

Com podem interactuar amb la nostra construcció

I ara, **com continua?** Per a transformar un espai també hem de resignificar els actes que ocorren en este. És a dir, usar-lo de manera distinta. Si normalment és un lloc dedicat a l'estudi, potser podríem utilitzar la nostra arquitectura per a interactuar d'una manera més activa, improvisada i intuïtiva. Si és un lloc per a l'acció i el moviment veloç, potser podem experimentar com se sent eixe lloc si l'utilitzem per al repòs. Provant diferents maneres d'estar podem adonar-nos de què ens agrada i què no, què podríem millorar per a sentir-nos part del lloc que habitem.



Com a aula mòbil.



Com a amagatall.

Per a habitar-la potser fa falta definir algunes normes per a posar-nos d'acord, com en quin horari es pot usar, o si hi ha un límit de persones que la puguem estar usant alhora, o si cal parlar amb els professors perquè puguem fer la classe allí i també tindre en compte com podem cuidar la nostra obra.

Pots consultar la Taula de cures d'activacions (p. 42).



Presentar-la als altres

És el moment d'ensenyar el que hem construït a la resta del col·legi.

Com podem fer-ho?

Proposem algunes idees, però, com sempre, podeu aportar-ne altres de molt diferents!



Pot formar part d'una classe, en la qual relacionem el contingut de l'aula amb la nostra instal·lació. O simplement fer la classe ací.



... fer unes targetes descriptives amb el títol de l'obra i l'explicació.



... dissenyar un recorregut pel col·legi a través de pistes per a trobar les nostres obres.



... usar-la d'escenari i fer una representació a la resta.

Vegeu Derives i recorreguts (p. 38) en Activacions.





desmuntar

El desmuntatge és un procés igual d'important que tots els altres, perquè és necessari guardar el material per a poder reutilitzar-lo posteriorment. També és el moment de despedir-nos de la nostra obra i de reflexionar en conjunt sobre el procés.

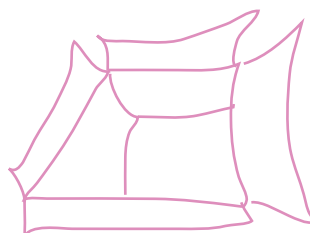
Concretar les necessitats de desmuntatge:



Fins quan es deixarà instal·lada?

Com serà l'organització?

És rellevant tindre en compte si la peça està en interior o exterior, ja que possiblement, si està fora o en un lloc de molt de moviment, siga important arreplegar-la prompte per a conservar el material per a futures instal·lacions.



Ara sí, recorda deixar el lloc intervingut igual que com el vas trobar i el material del kit resguardat en el carret per a començar una nova aventura o per a esperar custodiat mentre es prepara per a un nou projecte en busca de noves arquitectures.



Pots consultar l'apartat Especejament (p. 6) si tens cap dubte sobre a on tornar cada element del carret.

Tancament. Reflexió del procés

El moment de desmuntatge també és un espai per a la reflexió.

Tot el que comença té un final. Arreplegar l'obra que hem creat permet ser conscient de tot el que s'ha fet per a arribar a construir-la i que este procés ha d'acabar per a començar-ne un altre. Per a això, és interessant fer-se preguntes com a inici de la reflexió. Per això, en suggerim algunes:

Què ens ha aportat en l'individual i en el grupal el procés de construcció col·lectiva?

De quina manera hem pogut interactuar amb l'obra el temps que ha estat?

Com han sigut les dinàmiques de grup?

Si encara no s'ha posat nom a esta arquitectura sense nom, quin nom se li pot posar?

Com vas sentir l'espai mentres vas estar en este?





Les architectures sense nom són tan infinites i diferents com les persones que habitem el planeta. Esperem que hages gaudit del procés tant com nosaltres.

Fins a la
pròxima
aventura!



A continuació presentem una sèrie de dinàmiques que poden formar part d'un projecte desenrotllat a llarg termini o que es poden fer de manera puntual.

Estes activacions poden adaptar-se al contingut de les diferents assignatures, i utilitzar-les per a aprofundir sobre algun tema o com a ferramentes per al treball en grup.

kit
arquitectures
s/n

activacions

diàleg generatiu

Per a què servix?

Esta dinàmica presenta a l'alumnat un concepte a través d'una sèrie d'imatges que el tracten. En el cas de l'arquitectura, per a arribar a qüestionar-se les diferents formes d'arquitectura existents, presentem imatges que mostren diferents realitats. Incloem imatges que ens puguem fer qüestionar-nos si realment el que veiem és arquitectura o no, creant debat. Compartim les nostres pròpies descripcions, que no necessàriament han de correspondre amb la realitat, poden ser fantasioses i també vàlides. Ens interessa crear un ventall ampli. D'esta manera, formem un imaginari col·lectiu del concepte proposat.

Com s'utilitza?



Ens assentem en terra (fotografia p. 10-11), al voltant d'una paret o una taula que siga gran, de manera que puguem formar un cercle i que siga fàcil la interacció amb les fotos, així com l'intercanvi d'opinions. En el centre estenem el paper kraft. Sobre el kraft col·loquem les preguntes i imatges.



La professora introduïx el concepte que es vol treballar i les preguntes, posant exemples i preguntant a l'alumnat.



Cada integrant pot escriure en post-its i fulls la resposta a les preguntes i les configurem a tall de mapa conceptual entorn de les imatges. Per a acabar revisem les respostes i generem un diàleg sobre la relació entre les unes i les altres. Perquè el diàleg generatiu flüisca, recorda que no hi ha respostes errònies.

Podem introduir altres dinàmiques per a agilitzar la participació. Per exemple, que cada integrant del cercle agarre una imatge i invente un record entorn a esta, explicant-li'l a les altres persones. Això pot servir per a dedicar més temps a conèixer les imatges i anar pensant sobre què ens interessa d'estes.

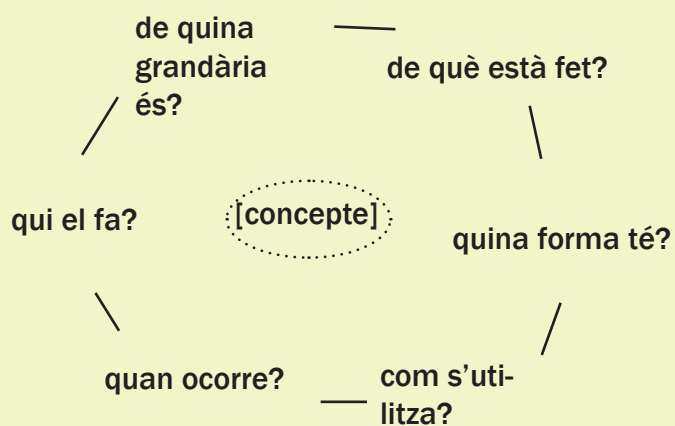




¿Qué necesitamos?

- Imatges impreses
- Retoladors
- Paper kraft
- Post-its i/o fulls

40 min



el col·legi dels meus somnis

Per a què servix?

Repensar l'espai educatiu ens fa ser conscients que els llocs que habitem podrien ser d'una forma totalment diferent, així com els costums que tenim en el nostre dia a dia. Ser conscients de la nostra capacitat d'imaginar i buscar solucions en col·lectiu ens ajuda a entendre el nostre poder d'agència i de transformació en relació a l'entorn.

Com s'utilitza?



Ens assentem per grups de 4 o 5 persones en taules de treball. Primer de tot tanquem els ulls. Estarem en silenci uns segons per a escoltar la nostra respiració. Ara ens preguntem individualment: Com imagine el col·legi dels meus somnis? Havent-ho imaginat, ho escrivim en un paper.



Després compartim la nostra reflexió amb la resta del grup. Veiem què tenim en comú i també quins punts haurem de negociar, per a projectar de manera conjunta el col·legi que somiem. Ho reunim tot en una llista o esquema i després ens posem a la feina, fent un collage amb els materials que hem reunit.



Taula per taula, expliquem a la resta de grups com hem arribat a l'obra i per què ens agradaria que el col·legi fora així.

Podem, des del principi, crear el collage en col·lectiu o decidir que cada persona representarà una àrea per a després unir-les.



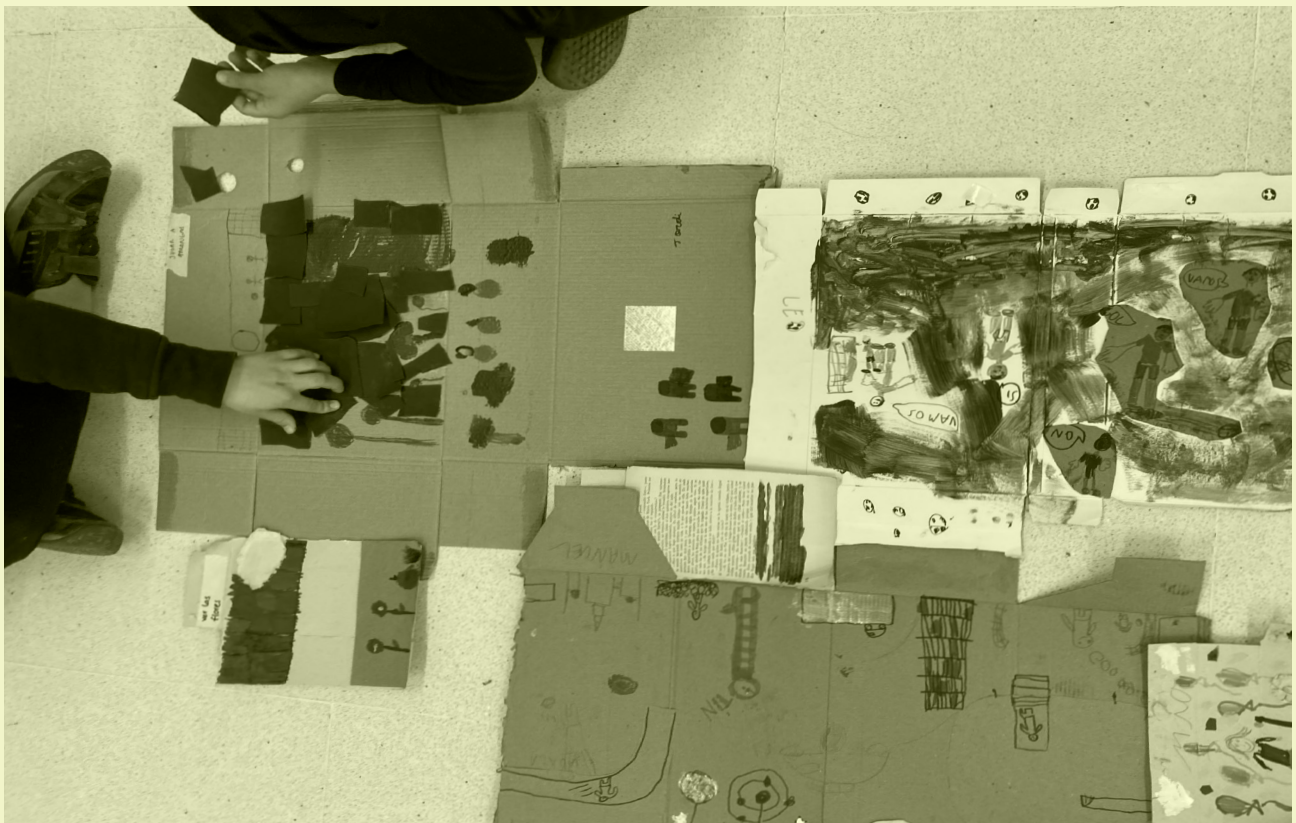


Què necessitem?

- Papers i cartolines.
- Material de reciclatge per a esta dinàmica. Per exemple bricks, envasos, caixes de cartó xicotetes, papers i llibres vells.
- Tisores
- Cola
- Pintura i pinzells

60 min

Podem obrir els envasos i que cada u cree el seu collage sobre esta base, per a després unir-les.



cartografies sensibles

Per a què servix?

La manera en què representem l'espai que habitem o que estem investigant ens permet reflexionar sobre la nostra relació amb el context, adonar-nos de com interactuem amb este, fixant-nos no simplement en el que existix materialment, sinó en les nostres vivències, les anècdotes i històries que anem construint. Un mapa sensitiu ens permet registrar aquells llocs compartits, secrets o especials que són importants en el nostre dia a dia.

Com s'utilitza?



Abans de començar, compartim els records que hem viscut en eixe espai, ja que també els representarem. Ens assentem per grups en taules de treball, organitzant-nos pels diferents espais que hagen sorgit. A cada taula li correspon la representació d'una àrea diferent.



Ens imaginem el col·legi (o l'espai que hàgem triat) des de dalt i el representem fent un collage de tela. Podem usar una base blanca de tela sobre la qual pegar els retalls.



Organitzem les diferents àrees per a acabar de configurar el mapa pensant en la seua composició estètica. Ara compartim la nostra obra amb els altres. Expliquem què és cada element i per què l'hem triat.

No cal una similitud amb la realitat material, és més important que l'obra comuniqui els sentiments i records que l'alumnat ha tingut en l'espai i que l'activitat siga un moment còmode per a compartir les nostres experiències, més enllà de la precisió en la representació.





¿Qué necesitamos?

- Teles reciclades (llençols, roba, draps...)
- Tisores
- Cola tèxtil o fil i agulles
- Imperdibles

120 min



Fem un collage tèxtil en el qual l'espai no ha d'estar ordenat d'una manera lògica, triem els materials que ens transmeten les sensacions que vivim i el representem com ho sentim.



derives i recorreguts

Per a què servix?

Què tal si recorrem els passadissos com si fórem granotes, o inspeccionem el col·legi com si tinguérem una missió? I si seguint pistes arribem a les instal·lacions de joc? O i si no tenim cap lloc a on anar i seguim unes pautes atzaroses per a vore a on acabem?

Recórrer el col·legi a tall de joc pot ser una manera de canviar la mirada, avivar la creativitat i conscienciar-nos de l'espai que habitem en relació a les seues singularitats i també en relació a la resta de persones i altres éssers.

Com s'utilitza?

Deriva: si deixem el rumb a l'atzar



Farem un recorregut sense direcció concreta i tampoc sabem la manera en la qual pot ocórrer. Per a això necessitarem acordar una instrucció o diverses com a grup. Per exemple: cada vegada que vegem una mica de color roig girarem a la dreta. Es pot afegir alguna idea divertida que condicione la manera de moure'ns, per exemple: si sona el timbre del col·legi, caminarem de quatre grapes.



Comencem el rumb tenint en compte les instruccions, parant esment a què ens trobem. Quan algú es pare enfront d'alguna cosa que li interessa, tot el grup es deté. Dediquem un temps a observar.



Podem fer una dinàmica allí. Per exemple: la persona que s'ha parat, pot proposar una dinàmica o un joc curt. O continuar a la deriva fins que el grup ho decidisca.

Esta dinàmica pot servir-nos per a fixar-nos en llocs del col·legi que ens criden l'atenció i que normalment passen desapercebuts, fins i tot podria servir-nos per a definir els espais a on construir les nostres arquitectures sense nom.



Recorregut: si busquem arribar a un punt concret



El professorat prèviament prepara un recorregut o diversos pel centre educatiu o fora d'este. Les indicacions seran fletxes fetes amb cinta adhesiva amagades en diferents espais del col·legi.



Reunim el grup i expliquem que buscarem les fletxes i seguirem el recorregut per a arribar a un espai. Opcionalment, es poden afegir pistes que ens guien en el recorregut.



Fem el recorregut i deixem que l'alumnat siga qui guie fins a arribar a l'espai indicat. En arribar, observem i reflexionem entorn de l'espai al qual hem arribat o els elements que trobem en este, així com el que ha succeït en el recorregut.

El recorregut ens pot portar a obres artístiques que hagen fet els companys o a algun element del col·legi en el qual vullguem fixar l'atenció. També pot conduir-nos a les instal·lacions de joc (p. 40)



Què necessitem?

-Cinta adhesiva de colors o clacions (recorregut).

de 30 min a 120 min

les ciutats invisibles

Per a què servix?

La literatura pot ser un punt de partida per a imaginar i projectar altres mons. Per això, hem recopilat i adaptat alguns contes del llibre d'Italo Calvino Les ciutats invisibles. Utilitzem el clarió com a element efímer que ens permet intervindre un espai que ja estava definit, per a resignificar-lo a través del traç i crear una obra col·lectiva.

Com s'utilitza?



Ens dividim en grups de 4 o 5 persones. Amb un guix i una corda, entre dos persones tracem un cercle en terra (imitant un compàs).



Llegim un conte per grup. Ens imaginem la ciutat que descriu i la dibuixem en terra amb els guixos sense eixir-nos-en del cercle, com si fora una ciutat dins d'una illa.



Podem crear ponts i diferents nexes amb les ciutats dels altres grups per a visitar-les i conèixer els altres mons.

Esta activitat pot ser útil per a diferents matèries. Per exemple, podem dibuixar ecosistemes o microorganismes. Podem utilitzar les descripcions del llibre de classe o un altre material que aporte el professorat.





Què necessitem?

-Clarions i corda.

-Contes d'I. Calvino que es troben en la **Biblioteca de recursos**.

60 min



Proposem com a dinàmica resignificar el pati, creant un joc en la pista de futbol, tornant-la a traçar creant altres velocitats i dinàmiques, plantejant-nos una altra ocupació i organització de l'espai.



taula de normes

Per a què servix?

Per a fer una obra col·lectiva, necessitem determinar acords de grup i establir límits, tenint en compte la importància de cuidar l'espai i els companys de manera que creem un entorn a on hi haja lloc per a l'escolta de totes les persones que participen i tinguem en compte com poden afectar als altres les nostres accions. Per això, determinem conjuntament normes col·lectives que ens permeten no traspassar límits individuals i generar una harmonia.

Com s'utilitza?

1

Ens assentem per grups. Per a començar pensem en una situació individual en la qual cada persona s'haja sentit incòmoda treballant en grup. Ens preguntem individualment: què és el que em va fer sentir així? *Per exemple: em vaig sentir trist quan una altra persona va intervindre el dibuix que havia fet jo. El que em va molestar és que canviara alguna cosa que a mi m'havia costat molt fer sense preguntar-me.*

2

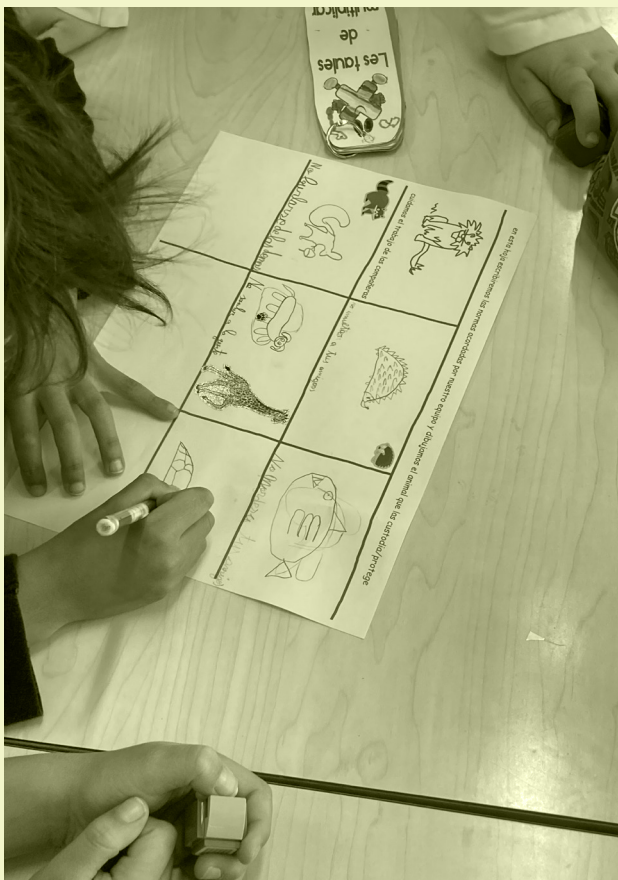
Tenint en compte esta situació, pensem en una norma perquè això no es repetisca. *Per exemple: respectem el treball de les altres persones i demanem permís si volem intervindre'l.*

3

En un full dividit en quadrícula, escrivim en cada apartat les normes que hem necessitat posar individualment. A cada norma li dibuixarem o li posarem una retallada o adhesiu d'un animal que resguarde eixa norma.

Cada persona requerix unes cures diferents, no podem donar per descomptat que necessitem el mateix, per això és important escoltar les necessitats individuals abans d'acordar límits grupals.





Què necessitem?

- Proposem una plantilla. La trobem en la Biblioteca de recursos.
- Bolígraf i/o colors.
- Adhesius (opcionals).

30 min



instal·lacions de joc

¿Para qué sirve?

Què passaria si ens trobem taules, caixes i teles baix de les escales? Què podries fer amb això? Triant un espai en el qual no solem estar i un nombre concret de materials podem crear experiències noves en les quals ens centrem en el procés i l'experimentació sensitiva.

¿Cómo se usa?

1

El professorat tria un espai i disposa un màxim de 3 materials diferents en este, d'una manera que suggerisca la interacció. Estos poden ser elements que utilitzem habitualment en l'aula o uns altres de nous. Podem mesclar diferents materials. Per exemple, per a infantil vam triar llana i grans, una altra amb teles i contes i una altra amb caixes i clarions.

2

Dirigim l'alumnat a l'espai a on està muntada la instal·lació i abans d'interactuar preguntem què veiem i quins materials identifiquem. Este punt pot complementar-se fent un recorregut (p. 42). Definim les regles de convivència i el temps de duració.

3

Ara deixem que l'alumnat experimente amb el material sense instruccions. La idea és que el professorat no intervinga en el procés, encara que sí que poden participar en el joc.

Partim del joc lliure, no ens centrem massa en el resultat. Experimentem amb les sensacions i possibilitats de cada material i la nostra relació amb estozs.





¿Qué necesitamos?

-Material de l'aula (contes, jocs, llana, cadires, ceres...)

i/o

-Material fora de l'aula (tèxtils, cartons, clarions, elements reciclats...)

40 min



PLANEA COMUNITAT VALENCIANA

Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

Nicolás S. Bugada i Cabrera
Direcció - Gerència

Coordinació del Node Territorial

Clara Boj Tovar (Universitat Politècnica de València)
José Campos Alemany
Elena Sanmartín Hernández

RECURS EDUCATIU

Textos

Stephanie García i Alba Boscà

Fotografies

Stephanie García i Alba Boscà

Disseny i Maquetació

Stephanie García i Alba Boscà

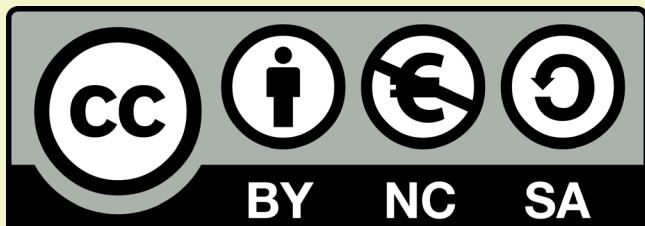
Traducció al valencià

Servici de Traducció i Assessorament Lingüístic de la Direcció General d'Ordenació Educativa i Política Lingüística.

Impressió i enquadernació

Copistería Soriano

PLANEA és una xarxa de centres educatius, agents i institucions culturals impulsada per la Fundació Daniel i Nina Carasso, i que s'articula a través de la mediació de Pedagogías Invisibles (Comunitat de Madrid), PERMEA i UPV (Comunitat Valenciana) i ZEMOS98 (Andalusia). Els continguts d'esta publicació es poden distribuir, copiar i remesclar citant la font, sense usos comercials i mantenint esta llicència.



Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana, 2024



GENERALITAT
VALENCIANA

CONSORCI
DE MUSEUS
DE LA
COMUNITAT
VALENCIANA



Permea

PLANEA
RED DE ARTE Y ESCUELA — REDPLANEA.ORG



UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA